

SISÄLLYS

Alkusanat.....	8
----------------	---

PÖRRIN MATKAAN

Vinkkejä kirjan käyttöön.....	12
Pöpelikön pikku-Pörri -satu.....	15
Tällainen on Pörri -tietotaulu.....	18
Pörrin alkujumppa.....	20
Retki-ilmoitus.....	22
Retkisäännöt.....	24
Luontolupaus.....	26

PÖRRIN TIIMITÖRINÄT – TUTUSTUMIS- JA VUOROVAIKUTUSLEIKIT

Ystävyyden verkko.....	30
Kämnenen kätkössä.....	32
Hiiripiiri.....	34
Kontiaisen opastajat.....	36
Kiepin kätkössä.....	38
Piukka puku.....	40
Juokse, juokse omiesi luokse.....	42
Sitkeä seitti.....	44
Mesimestarit.....	46
Muurahaisen muna.....	48
Tiimityötä.....	50
Lukumääräjumppa.....	52
Tilkkutäkki.....	54
Kärpäsjahti.....	56

PÖRRIN PUHKUPÄRINÄT – JUOKSU- JA HIPPALEIKIT

Sammakkojumppa.....	60
Vikkelät sudenpennut.....	62
Karhu nukkuu.....	64
Petoja ja pupuja.....	66
Villit vekarat.....	68
Takiainen.....	70
Bongari.....	72
Karhu ja kala.....	74
Kurret kotiin.....	76
Pakkaspoika ja Pörrö.....	78
Pörröishyökkäys.....	80
Muuttuva muna.....	82
Nälkäinen pöllö.....	84
Vaihtokauppa.....	86
Sisiliskon häntä.....	88
Varpusparvi.....	90

PÖRRIN PILOPUUHAT – PIILO- JA ETSIMISLEIKIT

Bongaa Pörrö.....	94
Korvat kuulolla, ketunpojat.....	96
Pörrin piilo.....	98
Kosketa, kosketa.....	100
Jäljestäjä.....	102
Kiiltomato.....	104
Aarrejahti.....	106
Pörrin purkaantunut paita.....	108
Pörrökoodaaja.....	110
Kadonnut pari.....	112

PÖRRIN PULMAPÄHKINÄT – TUTKIMIS- JA OIVALLUSLEIKIT

Kekovahti.....	116
Mätä käpy.....	118
Retkeilijän reppu.....	120
Pörrin pulmavisailu.....	122
Tarkat tassut.....	124

Haukan katse.....	126
Kuka olen?.....	128
Majavan majasta.....	130
Pörrin kymppikätköt.....	132

PÖRRIN PUMPULIPAUSSIT – KESKITTYMIS- JA RAUHOITTUMISLEIKIT

Hellitellen, silitellen.....	136
Pikku-Hukka rukka.....	138
Mäyrämuorin opissa.....	140
Pörripatiaa.....	142
Hetkinen.....	144
Muutoksen tuulia.....	146
Käpyralli.....	148
Viestiketju.....	150
Hengitellen.....	152
Taidenäyttelyssä.....	154

PÖRRIPYÖRRE-RENTOUTUKSET

Ihmeiden aika – kevärentoutus.....	158
Mansikkaposket – kesärentoutus.....	160
Veden kiertokulku – syksyrentoutus.....	162
Tähtien tuikkeet – talvirentoutus.....	164

Lähteet ja linkkivinkit.....	166
------------------------------	-----

Liite: Pörrikuvat.....	168
------------------------	-----

ALKUSANAT

Tähän leikkioppaaseen olen koonnut vuosien saatossa kokeilemiani ja monenikäisiä lapsia innostavia ulkoleikkejä. Ne ovat joko kulkeneet matkassani lapsuudestani tai tarttuneet tassuuni viime päivinä erilaisista koulutuksista, tapahtumista ja julkaisuista. Leikit ovat yksinkertaisia, pörrimäisiä, jotta ne ovat helppoja omaksua ja toteuttaa.

Varhaiskasvatukseen sekä esi- ja alkuopetukseen suunnitellut leikkivinkit tarjoavat monipuolisia ideoita niin välituntileikeiksi ja pihapuuhiksi kuin metsä- ja puistoretkien illoiksi. Ulkoleikit kehittävät leikkijää monipuolisesti: ne aktivoivat, vahvistavat, rentouttavat ja opettavat. Ennen kaikkea ulkoleikeissä syntyy muistoja, joita voi vielä kiikkustuolissa muistella!

Ulkoleikit lisäävät leikkijöiden fyysistä aktiivisuutta ja kuntoa, vahvistavat heidän immuunijärjestelmäänsä ja tarjoavat energianpurkuun sopivia kanavia. Liikunta raikkaassa ulkoilmassa ja yhteinen puuhastelu ystävien kanssa auttaa leikkijöitä pääsemään eroon erilaisista kehon jännitystiloista. Rentoutuneen on helpompi rauhoittua ja suunnata tarkkaavuuttaan, mikä parantaa keskittymiskykyä ja lisää oppimisvalmiuksia. Yhteisleikkien toiminnallisuus vahvistaa myös tärkeitä vuo-

rovaikutus- ja tunnetaitoja. Ne rohkaisevat yhteistyöhön ja tukevat osaltaan ryhmän me-hengen muodostumista. Pihaleikit avaavat aina ovia mielikuvitukselle ja luovuudelle.

Leikkien lomaan olen lisännyt tietoiskuja luonnon pienistä ja suurista ihmeistä, joita voidaan yhdessä keskustellen tutkia ja ihastella. Olen lapsesta asti kulkenut metsässä isäni kintereillä. Näillä yhteisillä retkillä hän on kertonut minulle monia hämmästyttäviä asioita suomalaisesta luonnosta. Kunnioitan isäni luontotietoutta suuresti, ja hänen sytyttämästä kipinästä kuljen edelleen silmät ja korvat avoinna metsässä. Aikuisen antamalla mallilla on valtavan suuri vaikutus lapseen – olen itse siitä elävä esimerkki!

Nautinnollisia luontoretkeä, hengästyttäviä ulkoleikkejä ja riemukasta tutkimusmatkaa kaikille pienille ja suurille pörriäisille!

Teutarissa helmikuussa 2024

Anne Österberg

KIEPIN KÄTKÖSSÄ

*HURJAT TUULET ALKOIVAT PUHALTAA,
PIAN SUOJAAN KÄPERRYT.
KAVERISI VOI SUT PELASTAA:
NIMESI LAUSUMALLA SELVIYDYT.*

Tarvikkeet

- lakana, huopa tai peitto

Leikin kulku

Leikkijät kirmaavat sovitulla pienehköllä alueella. Ohjaaja hokee: "Tuu-lee, suhisee, puhkuu, puhisee! Yltyy vain voima, mahti on roima! Pie-nelle kerälle piiloudu nyt!" Tällöin leikkijät pysähtyvät ja asettuvat aivan pieneksi mytyksi maahan pitäen kasvot alaspäin ja silmät kiinni. Ohjaaja levittää peiton yhden leikkijän päälle ja kysyy: "Kuka kiepin kätköön sukelsi?" Ne leikkijät, joiden yllä peittoa ei ole, yrittävät ympärilleen katsoen arvata, kuka kavereista joutui lumipeitteen alle. Jos peiton

alle joutunutta ei arvata, hän voi päästää äänimerkin esimerkiksi kuis-
kaamalla "apua". Kun peiton alle joutuneen henkilöllisyys selvitetään,
hänestä tulee uusi ohjaaja.

Vinkki

Loru kannattaa hokea yhdessä. Leikki vaikeutuu, jos peiton alle piilo-
tetaan kaksi leikkijää.

Tiesitkö

Lyyrapyrstöinen teeri on metsäkanalintu, joka munii munansa naaraan
kuopimaan syvennykseen, kuoppaan. Talvella se osaa tehdä
kiepin eli onkalon lumikinokseen. Kiepissä on lämpimämpää
kuin ulkosalla, vähän kuin lumilinnassa. Lumen alla teeri on
piilossa myös sitä saalistavilta eläimiltä.

